

## Verslag Brainstorm gedragsaanpak COVID-19

Datum: 17 augustus 2020

Deelnemers: (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), BOA (10)(2e),  
RIVM Corona gedragsunit (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), gedragsteam Financiën  
(10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), Gedragsteam VWS (10)(2e), (10)(2e),  
(10)(2e), Gedragsteam EZK (10)(2e), (10)(2e), gedragsteam SZW (10)(2e),  
(10)(2e), inspectie SZW (10)(2e)

### Aftrap van de brainstorm:

(10)(2e) en (10)(2e) geven aan dat ze maximaal gebruik willen maken van gedragsinzichten om de verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan. Nu wordt vooral ingezet op communicatie en handhaving, maar er is veel meer mogelijk. Zet gedragsmaatregelen in bij de mensen die zich eigenlijk graag aan de maatregelen willen houden, maar dit soms vergeten of soms toch zwichten.

### Agendapunt 1:

(10)(2e) geeft een korte intro over de verschillende gedragsveranderingstechnieken: *Weten ≠ Doen & Beginnen ≠ Volhouden*.

### Agendapunt 2:

(10)(2e) geeft een korte intro over Gezondheid & Gedrag; het tegengaan van verdere verspreiding van het virus. (10)(2e) laat de meest actuele cijfers zien over de toename van besmettingen (binnen welke groepen?) in relatie tot inzichten uit de gedragsonderzoeken. Ze laat zien dat niet hele groepen het probleem vormen, maar dat specifieke situaties voor vele mensen lastig zijn. **De settings waar op dit moment de meeste besmettingen ontstaan en mensen zich niet goed aan de gewenste gedragingen houden (i.e., handen wassen en 1.5m afstand houden) zijn: sociale bijeenkomsten (feestjes, familiebezoeken etc.) en op de werkplek.** Zie presentatie voor meer info.

Naar aanleiding van de presentatie volgde een brainstorm over hoe je gedragsinzichten kan inzetten om mensen te stimuleren zich te houden aan de maatregelen (voornamelijk het houden van 1,5 meter afstand en hygiënemaatregelen):

- Zorg je dat je omgeving zo inricht dat er ook niet meer mensen in passen (bijv. aantal stoelen in ruimten beperken, zodat duidelijk is hoeveel mensen er in een ruimte passen);
- Laat peers elkaar aanspreken. Dit zorgt voor meer sociale druk;
- Kijk naar parallellen met de NIX18 en de BOB campagne;
- Kijk naar de maatregelen gericht op verkeersveiligheid en voedselveiligheid. Je krijgt gewenst gedrag als je vele maatregelen stapelt (zoals: dwang, verleiden, communicatie, omgeving);
- Hoe effectief is straffen? Wat goed werkt is het gewenste gedrag faciliteren en frictie te creëren als het gaat om ongewenst gedrag (straffen is hierbij een optie);
- Geef dingen die goed gaan nadrukkelijk veel aandacht. Bijv. stickers voor restaurants die het goed doen. Dit geeft ook aan dat de overheid zicht heeft op de dingen die goed gaan (geeft burger vertrouwen);
- Lokale voorbeelden van dingen die goed gaan heel zichtbaar maken;
- Maak gebruik van visuele cues/stickers om mensen telkens te herinneren aan gewenste gedrag;

### Agendapunt 3:

(10)(2e) en (10)(2e) geven een korte presentatie over de bredere maatschappelijke effecten van Corona. Zoals gevolgen voor de arbeidsmarkt en de financiële problemen.

(10)(2e) en (10)(2e) geven aan dat dit zeker een probleem is om serieus te bekijken. Een mogelijke landingsplek voor het toepassen van gedragsmaatregelen rond dit vraagstuk is de Commissie Halsema.

Vervolgafspraken:

We richten de komende tijd alle inzet op het uitwerken van gedragsmaatregelen om verdere verspreiding van Corona te voorkomen. We kijken op een iets later moment naar de bredere maatschappelijke gevolgen.

- De focus ligt op het opstellen van een lijst met concrete gedragsmaatregelen gericht op het voorkomen van Corona besmettingen in **sociale bijeenkomsten** (feestjes, verjaardagen etc.); hoe zorg je dat iedereen zich op die sociale bijeenkomsten houdt aan de 1,5 meter afstand en de hygiënemaatregelen (handen wassen)? Deze sociale familiebijeenkomsten zijn op dit moment de setting waar veel besmettingen plaatsvinden. De leeftijdsgroep waar het om gaat zijn 20 tot 60 jarigen (heel divers dus). (10)(2e) en (10)(2e) zijn op zoek naar een lijst met concrete maatregelen die op korte termijn potentieel kunnen worden uitgerold.
- Daarnaast kijken we ook alvast wat we weten over mogelijke concrete gedragsmaatregelen rond de **werksetting**. Want ook op de werkplek vinden momenteel veel besmettingen plaats; hoe zorg je dat iedereen op zijn werk 1.5m afstand houdt en zich ook houdt aan de hygiënemaatregelen?
- Op vrijdag **20 augustus van 15 tot 16u** staat het volgende overleg hierover gepland. Er wordt nog geïnventariseerd wie hierbij aanwezig zal zijn. Ter voorbereiding stelt het RIVM een stuk op met daarin een concrete lijst van gedragsmaatregelen. Alle gedragsteams van de verschillende ministeries wordt om input gevraagd. RIVM stuurt uiterlijk donderdag 20 augustus om 18u de lijst met gedragsmaatregelen rond.
- De oproep van (10)(2e) is: Denk out-of-the-box en geen idee is te wild. Perk de creativiteit niet bij voorbaat in.

De epidemiologische cijfers over de besmettingen bepalen dus de focus. Voor de setting en doelgroep waar de meeste besmettingen plaatsvinden, wordt een lijst met concrete gedragsaanpakken uitgewerkt. Zo kunnen telkens de gedragsmogelijkheden voor andere specifieke settings en doelgroepen concreet in beeld worden gebracht.